









### RAGHAVENDRA RURAL HEALTH CARE FOUNDATION No.22, Nele, 6th Cross, Kamakya Layout 5th Block, BSK 3rd Stage, Bangalore-560085

e-mail: rrhealthcarefoundation@gmail.com website: www.rrhcf.org



RAKSHA

### First Aid & Rehabitation Guide

### KANVA SRI SAI HOSPITAL

A UNIT OF RAGAVENDRA RURAL HEALTH CARE FOUNDATION

#227, Rajivgandi Nagar, Nandini Layout, Bengaluru - 560096 Phone: 080 2337 5143/ +91 80953 33933 kanvasrisai@gmail.com www.kanvasrisaihospital.com

### KANVA SRI SAI HOSPITAL

**Emergency and Trauma Care** 

### Healing Hands, Caring Hearts











24X7 EMERGENCY, ACCIDENT AND TRAUMA CARE

EMERGENCY MEDICINE AT KANVA SRI SAI HOSPITAL
OFFERS IMMEDIATE TREATMENT FOR ANY EMERGENCY
WITH THE HIGHEST LEVEL OF CARE, ROUND-THE-CLOCK.
KANVA SRI SAI HOSPITAL'S EMERGENCY ROOM
MANNED BY A DEDICATED TEAM OF DOCTORS,
NURSES AND PARAMEDICAL STAFF WITH FACILITY
FOR INVASIVE VENTILATORY AND HEMODYNAMIC
SUPPORTS, AND POINT OF CARE TESTING ENSURES
QUALITY RESUSCITATION AND STABILIZATION.

### **SCOPE OF SERVICES**

- 24×7 Polytrauma care
- Acute Respiratory Emergencies
- Any Surgical Emergencies
- Acute Stroke Management
- Acute Burn Management
- Poisoning and drug overdose
- Environmental emergencies
- Obstetric and gynaecological Emergencies
- Pediatric Emergencies etc

### KANVA SRI SAI HOSPITAL Healing Hands, Caring Hearts

### **Facilities Available in The Hospital**

24/7 Casualty / Trauma Care, ICU, NICU, X-Ray, CT Scan, 2D ECHO, 4D USG Scan, Lab, Dialysis, Pharmacy

**24/7 AMBULANCE SERVICE** 













Surgery

General Medicine General & Laparoscopic Obstetrics & Gynecology

**Pediatrics** Neonatology













Spine & Ortho Surgery

Hip / Knee Replacement Surgery

**ENT** 

Ophthalmology Plastic Surgery







Neuro & Vascular Surgery



CT Scan





Nephro Urology Dental and Maxillofacial Surgery

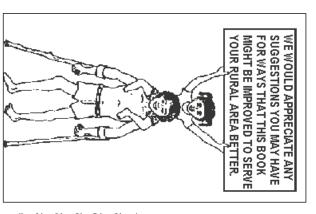
No. 227, RajivGandhi Nagara, Nandini Layout, Bangalore-96 Website: www.kanvasrisaihospital.com

Ph: 080-23375143 | 8095-333933

ટ્રા (હો ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೂತಪ್ಪಸ್ವಾಮಿ ಸಮಾಸವಾ**ಿ** ಕೈಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಬಿರ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು ა ც 87.5 ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು. ದ್ದ ಪ್ರ ಶಿಸ್ತಾಬ \_ ಆಸ್ತಚಿಕತ್ರೀಯ ಮುಂಭಾಗ ಆರ್.ಆರ್.ಹೆಚ್.ಸಿ.ಎಫ್ಸಪವರ <u>ಅಪಾಸಣಾ</u> ಈ ಶಿಬರದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ, "ನವಚೇತನ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಇದೇ 2015 ನಾಗದೇವನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ ದಂತ, ಮಾನಸಿಕ, <u>ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲಿ</u> ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ 29 ಭಾನುವಾರ ಟ್ರಸ್ಟ್" ದಪರೂ ಉಚಿತವಾಗಿ

ನವಚೇತನ ಅಂಗವಿಕಲರ ಬಳಗದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಸೋದಾಹರಣ (8) -91 21 ಬವರಣ್, ಸುಂದರವಾದ ಮು<u>ದ್ರ</u>ಣ ე ახ ამა ರಾಘವೇಂದ್ರ 3075s ಮನ:ಶ್ವೇತನೀಕರಣ" ಧ್ಯಾದ್ಧರ್ಥ ಹಿಲ್ಲೆಕ್ಟ್ರೆರ್ 375 ್ಷ ಪ್ರತಿಯ ಯ ಉಚಿತ ಫ಼ಿಂಡೕಶನ್ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಸ್ಕ 87.50

### Mukunda Administrator Venlakh Hospital



ಈ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣ ದೋಷವೇನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ ರೂರಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಕೇರ್ ಫ್ಲೌಂಡೇಶನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಆರಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

### KANVA SRI SAI HOSPITAL

#227, Rajivgandi Nagar, Nandini Layout, Bengaluru - 560096

Phone: 080 2337 5143/ +91 80953 33933

kanvasrisai@gmail.com www.kanvasrisaihospital.com



### **HEALTH CHECK UP PACKAGES**

Basic Health Check up	1500
Master Health check up	3000
Comprehensive health check up	5500
Well women health check up	3000
Comprehensive Diabetic	5000
health check up	
Comprehensive cardiac check up	4000
Senior citizens check up	1000
Cancer screening check up	4000
Joint/Arthristes check up	950
	Master Health check up Comprehensive health check up Well women health check up Comprehensive Diabetic health check up Comprehensive cardiac check up Senior citizens check up Cancer screening check up

Healing Hands, Caring Hearts

### KANVA SRI SAI HOSPITAL

Healing Hands, Caring Hearts

### Facilities Available in The Hospital

24/7 Casualty / Trauma Care, ICU, NICU, X-Ray, CT Scan. 2D ECHO.4D USG Scan, Lab, Dialysis, Pharmacy

**24/7 AMBULANCE SERVICE** 



### LIST OF INSURANCE FOR CASHLESS TREATMENT

### INSURANCE LIST

→ICICI LOMBARD INS	URANCE
--------------------	--------

→TATA AIG GENERAL INSURANCE

→STAR HEALTH INSURANCE

→ APOLLO MUNICH

→ MEDIASSIST TPA

→ MD INDIA HEALTH INSURANCE

→UNITED HEALTH CARE

→ FAMILY HEALTH PLAN LIMITED

→ GOOD HEALTH TPA SERVICE

→ RAKSHA HEALTH INSURANCE

→VIPUL MEDCORP INSURANCE

→ ERICSON TPA

→ MEDSAVE HEALTH INSURANCE

→ RELIGARE HEALTH INSURANCE

→ HEALTH INSURANCE TPA

→ ADITHYA BIRLA HEALTH INSURANCE

→IFFCO TOKYIO

→CIGNA TTK

→ GENINS INDIA INSURANCE TPA LTD

→ ARC INSURANCE

→ BHARTI AXA ASSURANCE COMPANY

→UNIVERSAL SOMPO

→HDFC ERGO GENERAL INSURANCE→ROYAL SUNDARAM INSURANCE

→L&T GENERAL INSURANCE

→ MAGMA HDI GENERAL INSURANCE

→ EDELWEISS GENERAL INSURANCE

No. 227, RajivGandhi Nagara, Nandini Layout, Bangalore-96 Website: www.kanvasrisaihospital.com

→PARAMOUNT HEALTH INSURANCE →SBI GENERAL INSURANCE COMPANY

Ph: 080-23375143 | 8095-333-933







### Protect yourself and others! Follow these Do's and Don'ts





Practice frequent hand washing. Wash hands with soap and water or use alcohol based hand rub. Wash hands even if they are visibly clean



Cover your nose and mouth with handkerchief/tissue while sneezing and coughing



Throw used tissues into closed bins immediately after use



See a doctor if you feel unwell (fever, difficult breathing and cough). While visiting doctor wear a mask/cloth to cover your mouth and nose



If you have these signs/symptoms please call State helpline number or Ministry of Health & Family Welfare's 24\*7 helpline at 011-23978046



Avoid participating in large gatherings



Have a close contact with anyone, if you're experiencing cough and fever



Touch your eyes, nose and



Spit in public

### Together we can fight Coronavirus

### For further information:

Call at Ministry of Health, Govt. of India's 24\*7 control room number +91-11-2397 8046 Email at ncov2019@gmail.com

mohfw.gov.in







### by RRHCF-Team -A First aid & Rehabitation Guide

BSK 3rd Stage, Bangalore - 560 085. No.22, Nele, 6th Cross, Kamakya Layout 5th Block, Published by Chaitra Publication

ಪ್ರಬಗಳು Second Edition

ಹಕ್ಕುಗಳು ಮುಖಪುಟ Arivu Technologies RRHCF-Team

ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ.: Arivu Technologies #80, 1st C-Cross,

Bangalore 560 061 Sharada Nagar

ಮುದ್ರಕರು: Sai Prints Cottonpet, Bangalore

### PREFACE

ಘಂಟೆಗಳ ಮನ:ಶ್ಚೇತನೀಕರಣ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ನಗರ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತವಾದ ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯೋಪಚಾರ ಸಿಗುವ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ ಮಹತ್ವ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ ಮನ:ಶ್ವೇತನೀಕರಣಕ್ಕೂ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತವಾಗಿ ಎ**ಷ್ಟ**ೀ ಯಧಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವೀ ವೈದ್ಯೋಪಚಾರ ಸಿಗುವ ತನಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗೆ ಪ್ರಥಮಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ ಮನ:ಶ್ಚೇತನೀಕರಣವೇ ಜೀವಾಳ. ય ૦ ઘ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಪೈದ್ಯೋಪಚಾರಕ್ಕೆ ಕರೆತರಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ರೋಗಿಯನ್ನು (કા ક્ય ફ ಮಹತ್ವವಿದಯೋ, ಅ**ಪ್ಟೇ** ಕ್ಕಿ ಸಲ್ಲಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಹತ್ವಬದೆಯೋ, ಸ್ತ್ರಾ ಹಿಂದು ಹಿಂದು :ప్ల ఈ టర్మ EUS C 875 હ વ્ ય

ಮನ:ಶ್ಲೇತನೀಕರಣವನ್ನು ಆರ್.ಆರ್.ಹೆಚ್.ಸಿ.ಎಫ್. ತಲುಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಈ ಆರ್.ಆರ್.ಹೆಚ್.ಸಿ.ಎಫ್. ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಅಂತಹ "ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ a ย a દુઃ કુંહ્યું કુંહ્યું ช ย ถ ಸ್ರಮಾಜಿಕ ಮನಃಶ್ಚೇತನೀಕರಣ" ಎಂಬ ಸೋದಾಹರಣವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಈ ೮೮% 87 50 ಪ್ರಥಮಚಿಕಿ<u>ತ</u> ಉದ್ಯಿ ವಿಷರಿಸಿರುಪುದ<u>ು</u> ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕೃಪಿಡಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ

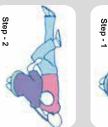
(ಅಂದರ ಚಾಲಕರು) ವಿತರಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಶಿಬರದಲ್ಲೂ ಈ ಕೈಪಿಡಿಯೊಂದಿಗೆ (ಫಸ್ಟ್–ಏಡ್) ಕಿಟ್ಗಳನ್ನೂ ಬ್ಯಾಹಿತಿ ಪದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳು, ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಹನ ಚಾಲಕರಿಗೆ ಆಟೋ, ಟೆಂಪೋ ಬಡು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಥಮಚಿಕಿತ್ರೆ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಚಾಲಕರು, ಆರ್.ಆರ್.ಹೆಚ್.ಸಿ.ಎಫ್ ಹಾಗೂ ಮನ:ಶ್ಲೇತನೀಕರಣದ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್/ಇತರ ವಾಹನಗಳ ಶಿಐರಗಳನ್ನು ઇ ઘ ನಡಸುತ್ತು ಕ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಪತಿಯಿಂದ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಏಕಲ ಚೇತನರಿಗೆ ಅಂಧ ಮತ್ತು **ರೂರಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಕೇರ್ ಫೌಂಡೇಶನ್** ನವರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು ಶಿಬಿರಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಆರ್.ಆರ್.ಹೆಚ್.ಸಿ.ಎಫ್ ಅಂದರೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಅವರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಚಿತ ನೇತ್ರ ಸಹಾಯ, ವಿಕಲಚೇತನರ ಮನ:ಶ್ಚೇತನೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರಗಂಗೆ . ಹಿರ್ದೇಲಗಳು, ಗಾಲಿ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೃತಕ ಕಾಲು ಜೋಡಣೆ ಆರ್.ಆರ್.ಹೆಚ್.ಸಿ.ಎಫ್ ರಾಘ್ಷದಂದ ್ಷ ಪ್ರ ಭ ಭ ಭ <u>ತಪಾಸಣಾ</u>

### ಚೀತರಿಕಾ .9<sup>2</sup>0 **Recovery Position**

ವಿ ಜಿ હ સ ઘ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ಚೀತರಿಕಾ 







- ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಶ್ವಾಸನಾಳ ಹೊಂದಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ನಾಲಿಗೆ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಗಾಳಿಯದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.
- ಎಂಜಲನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಸೋರಿಸಿ ಗಂಟಲು ಹಾಗೂ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಕಟ್ಟಿದೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಸುಲಭವಾದ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವ ಸ್ಥಿರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವುದರಿಂದ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.

## ಚೇತರಿಕಾ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ವಿಧಾನ

Step - 3

- દૂધ ધુ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಗೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಸುತ್ತುವರಿಸಿ. ಅದೇ ಭಾಗದ ಕಾಲನ್ನು ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವನ ಒಂದು ಕೈಯನ್ನು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ.ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯನ್ನು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ន្ទ 8
- <sub>દર્ય</sub> 2 ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿ. ಎದೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಕೈಯನ್ನು ಕಂಕುಳ ಅಡಿಯ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಲನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಡಚಿ. ರೋಗಿಯ ತಲೆಯು ಉದ್ದ ಚಾಚಿದ ಕೈಯ ಕಂಕುಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ દ્ધ હૈ ಇದೆಯೇ ಎಂದು
- <sub>દ્ય</sub>ા ધુ w ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಳಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂಬದಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ, ಎಂಜಲು ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗಂಟಲು ಹಾಗೂ ಶ್ವಾಸನಾಳ ಕಟ್ಟಿ ಇನ್ನೆಕ್ಷನ್ ಆಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

RRHCF - ಪ್ರಚ

## ತುರ್ತ ಚಿಕಿತ್ತೆಯ ಸಿ.ಎ.ಬಿ.

CPR revised guidelines : Think C-A-B ಕಾರ್ಡಿಯೋ ಪಲ್ಮೊನರಿ ರಿಸೆಸಿಟೇಶನ್

organs	blood to vital	oxygenated	move	times per min, to	breastbone, 100	inches on adult	Push at least 2	COMPRESSIONS
		breathing	mouth to mouth	passing of air; Start	unobstructed	chin back for the	Tilt head and lift	AIRWAY
	movement	listen fo air	rise of chest and	blockage; watch for	breathing or	and check for	Open the airway	BREATHING

compressions until help arrives. Note: Those untrained in CPR can simply do chest

12

ಆಂಗಾಂಟ ಗಾಯ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಳಿಯ EL DO

## SOFT TISSUE INJURY AND FRACTURE

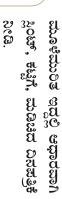
## ಲಕ್ಷಣಗಳು/SIGNS AND SYMPTOMS

ನೋವು, ಎಳಸುತನ, ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಚಲನೆ, ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುವುದು, ಊತ, ಕೈಕಾಲಿನ ವಕ್ರತೆ DISCOLOURATION, SWELLING AND DEFORMITY PAIN, TENDERNESS, RESTRICTED MOBILITY,



ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ/ first aid

ರಕ್ತ ಸೋದುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆದು ಶುಭ್ರ ವಸ್ತದಿಂದ ಸುತ್ತಿ ಕೈಬಳೆ, ಉಂಗುರ, ದಾರ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ.

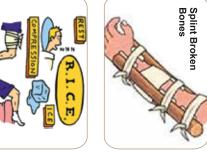




- Control external bleeding or cover wound
- Remove rings from fingers, if swelling is likely



Medical Assistance:
x-rays are the only
sure way of diagnosing
the type of injury.



ಆರ್.ಐ.ಸಿ.ಇ ಮುರಿತದ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೃದು ಅಂಗಾಂಶದ ಗಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಳೆ

ರಸ್ಟ್(ವಿಶ್ರಾಂತಿ) ನೀಡಿ, ಅದರಿಂದ ಅದು ಆಗುವ ರೋಗಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಾಯದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು

ಚ್ಚ ಊತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಐಸ್ ರಕ್ತನಾಳಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ ನೋವು, ದ್ರವ ಮತ್ತು

ರಕ್ತಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಡಿ. ಮೇಲೆ ಇಡಿ-ಆದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಐಸ್ಅನ್ನು ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ 10-20 ನಿಮಿಷ ಗಾಯದ

ಕಂಪ್ರೆಶನ್ (ಒತ್ತಡಕ) ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಗಾಯದ ಭಾಗದ ರಕ್ತ ಚಲನೆಯು ಕಡಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಅನ್ನು ಗಾಯದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಸ್ರಾವ ಮತ್ತು ಊತವನ್ನು

ಎಲವೇತನ್ (ಮೇಲೆತ್ತುವಿಕೆ) : ಗಾಯವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ನಿಧಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಡತ್ತಿ. ಅದರಿಂದ ರಕ್ಷ ಹಿದಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆಂಡ લુ S

- ಹೋವಿನ ಮಟ್ಟ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಕೇತವಲ್ಲ, ಯಾಕೆಂದರೆ ನೋವಿನ ತಾಳಿಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲು ಭಿನ್ನ.
- ಪರಿಗಣ್ಣು. ಅನುಮಾನವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಗಾಯವನ್ನು ಮೂಳೆ ಮುರಿತ ಎಂದೇ
- ಇಮ್ ಮೊಬಲೈಸೇಶನ್ ನಂತರ ಪರಿಚಲನೆ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 300 m

ಪರಿಚಲನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಗ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

### ವಿದ್ಯುದಾಘಾತ/ Electric Shock

If some one receives an electrical shock from a house hold appliance or power tool and is rendered unconscious, immediately switch off the current at its sources- main fuse box or breaker panel.



stick, plank or broom handle to move the person away from the switch of said appliance or tool. If this is not possible use a wooden stack of newspaper that is made of a non-conducting material. electrical appliance. Also make sure you stand on a rubber mat or a Do not under any circumstance unplug the appliance or tool or built-in

ವಿದ್ಯುದಾಘಾತದಿಂದ ಇವು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು:

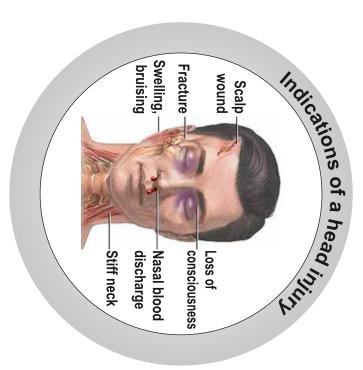
- ಉಸಿರಾಟದ ಬಂಧನ / Respiratory arrest
- ಹೃದಯ ಸ್ತಂಭನ / Heart arrest
- ಸಟ್ಟಗಾಯ / Burns

### ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ರೆ/ first aid

- ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯಪೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರೈಕೆಯನ್ನು ಉಪಕರಣವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿ (ಫ್ಯೂಸ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ವಿಚ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿ ಅಥವ ಅನ್ ಪ್ಲಗ್ ಮಾಡಿ).
- ಅವಾಹಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮರದ ಕೋಲು, ಒಣ ಬಟ್ಟೆಯಂಥಹ gi
- ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಿ.ಪಿ.ಆರ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ/ CPR if in shock
- ಸುಟ್ಟಗಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ/first aid for burns

ા સ

### (U) ಪೆಟ್ಟು/Head Injury



ಲಕ್ಷಣಗಳು

### Signs and symptoms

- ತಲೆನೋವು, ತಲೆಸುತ್ತು headache and giddiness
- ) ವಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ Nausea, vomiting
- ಅರೆಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆ Drowsy, irritable, confused
- 🕨 ಮರೆಪು Loss of memory
- ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಮೂಗಿನಿಂದ ರಕ್ಷಸ್ರಾವ Bleeding in eye, ears or nose
- 🕨 ಮೂರ್ಛ Seizure
- ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪುವುದು Loss of consciousness

### ध ಕಡಿತ/Snake Bite

### Pressure Immobilisation **Technique**



Apply a broad pressure bandage from below upwards and over the bite site as soon as possible. Do not remove trousers, as the movement of doing so will assist venom to enter the blood stream. Keep the bitten leg still.



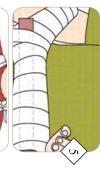
The bandage should be as tight as you would apply to a sprained ankle. The patient should avoid any unnecessary movement.



Extend the bandages as high as possible



Apply a splint to the leg. immobilise joints on either side of the bite



Bind it firmly to as much of the leg as possible. Walking should be restricted

Bites on the hand and forearm:
(a) bind to elbow, (b) use splint to elbow, and (c) use sling.

RRHCF -

(<u>સ</u>

## ಲಕ್ಷಣಗಳು / Signs and Symptoms

- ನಿಮಿಷದಿಂದ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಉಸಿರಾಟದ ಬಂಧನವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪೆಗಳು ಸೊರಗುತ್ತವೆ
- ಮಾತಾಡಲು ಮತ್ತು ನುಂಗಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ
- ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ
- ಹೊಟ್ಟ ಸೋಫ್ರ
- ವಾಕರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಾಯಾರಿಕೆ
- \_ ತರೆಸ್ಕೋಪು
- 🏻 ಬಾಯಯ ಸುತ್ತ ನಿಶ್ವೇಷ್ಟತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ
- ಅಭಿಷ ಚಟರ
- ) ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಲಾಲೋತ್ಪಾದನೆ
- મુશ્લ

### ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ/first aid

- 🏻 ಏಶ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಭರವಸೆ ನೀಡಿ
- 🕨 ಕಡಿತದ ಜಾಗವನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಡಿ

ಕಡಿತ ಜಾಗದ ವಿಷವನ್ನು ಹೀರಬೇಡಿ

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಐ.ಟಿ. ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ

In All These Circumstances of Snake Bite Follow Pressure Immobilisation Technique

### go Bite 2000 ಗ್ರಹ್ಮವಾಗ

ರೇಬೀಸ್ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಮೊದಲಿಗೆ ಕಚ್ಚಿದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. Try to examine the dog for rabid signs
- ಕಾಣಿಸಬಹುದು-ಮತ್ತಷ್ಟು ದಿನ ಔಷಧಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳು ರೋಗಿಗೆ ಜ್ವರ, ತಲೆನೋವು, ಸುಸ್ತು ಮೊದಲಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ Fever,headache, tiredness may be present
- ಅಸಹಜವರ್ತನೆ, ಭ್ರಮೆ, ನಿದ್ರಾಹೀನತೆ, ನರವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೊರತೆಗಳು ಕಡಿತದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮರಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ವ್ಯಾಕುಲತೆ, Dog Fatality Is Seen) (Note: All Dog Bites Are Not Fatal Only When Bitten By Rabid may be seen Discomfort at the bite site, indurations, uneasiness ಗೊಂದಲ, ಉದ್ದೇಗ,

### xposure accination/

Category 3 - single or multiple transferral bites or scratches, licks on broken skin: contamination of administration of rabies	Category 2 - nibbling of uncovered skin. minor scratches or abrasions without bleeding	Category 1 - touching or feeding animals, licks on intact skin (i.e. no exposure)  None	Category of exposure to suspect Post-exposure measures	
Immediate vaccination and administration of rabies	e vaccination and local of the wound		osure measures	

19 RRHCF -(H 33)

### ರೇಬೀಸ್ ಚಕಿತ್ರ



- ಮೊದಲಿಗೆ ಗಾಯದ ತೊಳೆಯಬೇಕು ಜಾಗವನ್ನು . 24 24 23 20 20 ಸಾಬೂನು ા ફ ನೀರಿನಿಂದ
- ય ૦ ઘ ವೈದ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಪ್ರದ್ವದ ಜ್ಞ ಆರ್. ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು
- ಡ್ರಸಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಡಿ, ರಕ್ತ ಸ್ತ್ರಾವವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಅದಮಿಡಿ. ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಡಿ.
- Infection and Skin Allergy. Better Avoid These Kinds of Practicies Bark oil and other House Hold Preparations May Cause Wound { Note: Tight Dressing, Suturing are Contraindicated , Usage of Tree
- Given Above } Post Exposure Vaccination Must Be Given as Per The Protocol

RRHCF - 평양 20

### ಉದರ ಗಾಯ ತೆರೆದ ಅಥವ ಮುಚ್ಚಿದ ಗಾಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಉದರ ಗಾಯ/abdominal Injury

## ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ/First Aid







- Call for help
- ತೋಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ದಿಂಬನ್ನು ಮಾಣಕಾಲುಗಳಿಗೂ ಆಧಾರ ನೀಡಿ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರನ್ನು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ತಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಹಾಕಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಿದ
- and shoulders and support under bent knees. Place casualty on their back with pillow under head
- ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕಾಲನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಚೇತರಿಕಾ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ, elevate legs if possible If unconscious, place in recovery position, . ૧૭ ૧૭ නු ස

RRHCF -

લુ

ಬಹಿರಂಗ ಕರುಳಿನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅಂಟದ ತೇವ ಡ್ರೆಸ್ತಿಂಗ್ನಿಂದ Cover exposed bowel with moist dressing. Or Plastic cling wrap ජ ම ඔ.

- ಸರ್ಜಗಿಕೆಡ್ ಸರ್ಜಿಕಲ್ ಟೇಪ್ ಅಥವ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ನಾಂದ ಸುತ್ತಿ (ಬಿಗಿಯಾಗಿಸಬೇಡಿ) Secure with surgical tape or bandage (not tightly). ુ આ (ಬಿಗಿಯಾಗಿಸಬೇಡಿ)
- ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ನೀಡಿ Rest and reassure
- ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ Watch vital signs
- ટ્ય ಕರುಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆಯ Do not apply direct pressure to the wound Do not push bowel back into abdominal cavity ಒತ್ತಡ ಹಾಕಬೇಡಿ ಕುಹರದ ಬಳಿಗೆ **ತಳ್ಳಬೇಡಿ, ಗಾಯವಾದಲ್ಲಿ**
- ಕರುಳನ್ನು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ. ಊಟ ಅಥವ Do not touch bowel with your fingers until medical advice (may cause spasm), DO NOT give food or drink ಊಟ ಅಥವ ನೀರನ್ನು ನೀಡಬೇಡಿ



RRHCF -સ 22

## ಸುಟ್ಟಗಾಯ/Burns





## ಲಕ್ಷಣಗಳು/signs and symptoms

- 🏻 ಕೆಂಪಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಸೋವು
- First degree reddening and pain
- ಬೊಬ್ಬೆಯಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ನೋವು ಇರುತ್ತದೆ very painful Second degree redness and blistering will be
- painful ಬಳಿ ಅಥವಾ ಕಪ್ಪಾಗಿರುವುದು, ಸೋವಿರುವುದಿಲ್ಲ Third degree white or blackened will not be

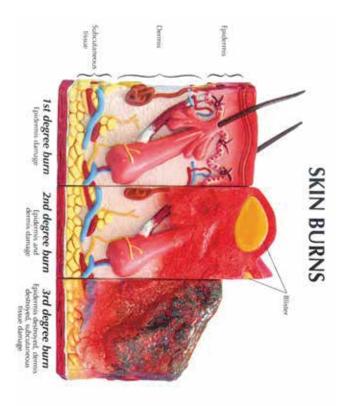
ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ರೆ/first aid

- ಬಾಧಿತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತಂಪುಗೊಳಿಸಿ
- Cool affected area with water
- area Remove rings, watches, jewellery from affected ಬಾಧಿತ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಉಂಗುರ, ವಾಚ್ ಮತ್ತು ಆಭರಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಂ
- ಬಾಧಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ಬಟ್ಟೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯರಿ Cut off contaminated clothing from affected area
- ರಿ ಸಟ್ಟಿ ಕೈ/ಕಾಲನ್ನು ಮೇಲಿರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ Elevate burnt limb if possible
- hand kerchief, pillowcase) burnt area with loose non stick a dressing(wet ಬಾಧಿತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸಡಿಲ, ಸ್ವಚ್ಛ ಅಂಟದ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ - Cover

# ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ/Do Not

- ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಇಡುವುದು Apply ice directly to burns
- ಬೊಬ್ಬೆಯನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು
- Break blister
- ಲೋಷನ್ಗಳು, ಕ್ರೀಮ್ಗಳು, ಪೌಡರ್ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು Apply lotion, ointments, creams, powder
- ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು Peel off adherent clothing
- ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚವುದು [ಟವಲ್, ಟಿಶ್ಯು ಪೇಪರ್, ಹತ್ತಿ, ಉಣ್ಣೆ)

[towels, tissues, cotton, wool] Use puffy dressings to cover burns



### સ જુ સ ತೊಂದರಗಳು Eye Injuries

### ಸುಟ್ಟಗಾಯ Burns

ರಾಸಾಯನಿಕ Chemical

ુ ઉ Acid Caustic soda

ಬಂಜ ಕೃ ಚ್ಯಾಡ

Lime **UV RAYS** 

ಯುವಿ ಕಿರಣ

ವೆಲ್ಡರ್ಸ್ ಚಳಕ ಮಂಜಿನ ಕುರುಡತ

Snow blindness Welder's flash

Heat

Contact lens

ಸ್ತ ಜ್ಞ ಷ ಶ್ರಾಖ

## ಲಕ್ಷಣಗಳು/symptoms

- ಕೆಂಪಾಗುಪ್ರದು ı, Redness
- ಚುಚ್ಚುವಿಕೆಯ ಅನುಭವ ı, **Gritty feeling**

### (ક્ષ ક્ષ first aid

- ತಣ್ಣನೆಯ ನೀರಿನಿಂದ 20–30 ನಿಮಿಷ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ Irrigate with cold running water for 20-30 minutes.
- ಮೃದುವಾದ ಸ್ವಚ್ಛ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಬಾಧಿತ Lightly pad affected eye ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚಿ
- ತ್ವರಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಿರಿ Seek urgent medical help

લુ

### Foreign body

ಧೂಳು, ಕೀಟ, જુ જુ ધ **ж** ಲೋಹದ ಕಣ, ರೆಪ್ಪೆಗೂದಲು





### ુસ સ્ત્ર ಚಿಕಿತೆ/First

- ಒದ್ದೆಯಾದ ಹತ್ತಿಯ ಸಣ್ಣ ಉಂಡೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಕರವಸ್ತ್ರದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನೀರೊದಗಿಸಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ Gently irrigate eye to wash out object
- kerchief ತುದಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯರಿ Use moistened cotton bud or corner of hand
- no pressure is placed on injured eye If unsuccessful cover eye with clean pad, ensuring ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಚ್ಛ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಒತ್ತಡವಿಲ್ಲದೇ ಮುಚ್ಚ
- ವೈದ್ವಕೀಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಿರಿ Seek medical help
- ಕಣ್ಣನ್ನು ಉಜ್ಜಲು ಐಡಬೇಡಿ Don't allow casualty to rub eye

RRHCF - 평양

26

### ಪರ್ಪಭೇದಕ ಗಾಯ

## Penetrating Injury

ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ/First Aid

- eoಗಾತ ಮಲಗಿಸಿ Lay the casualty flat
- ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ Reassure



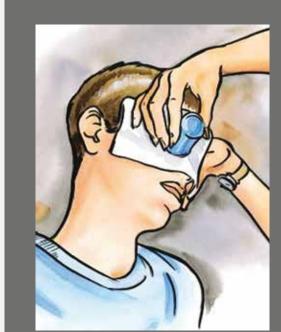
place padding around the object

- ಹೇಪರ್ ಕಪ್ ನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ವಸ್ತು ಅಲುಗಾಡದಂತೆ ಮಾಡಿ Place the paper cup over the object to stabilize it
- E E ಟೇಪ್ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ನಾಂದ ಅದನ್ನು (ಕಪ್ಪನ್ನು) ಅಲುಗಾಡದಂತೆ ಮಾಡಿ Tape or bandage to hold it in place
- ಕಣ್ಣನ್ನು ಅಲುಗಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಬಾಧಿತ ಕಣ್ಣನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸದಿರಲು ಹೇಳಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಾಧಿತ will cause movement of affected eye Advice to avoid the movement of unaffected eye; it
- ವಸ್ತುವನ್ನು ತೆಗೆಯದಿರಿ Don't remove the object
- ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರದಿರಿ Don't put pressure over the object



લુ

### ನೇರ ಹೊಡೆತ Direct Blow



- ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನ
   Rest and reassure
- ಶ್ವಚ್ಛ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಒತ್ತಡವಿಲ್ಲದೆ ಮುಚ್ಚಿ Place padding over eye
- ಟೇಪ್ ನಿಂದ/ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ನಿಂದ ಅಲುಗಾಡದಂತೆ ಮಾಡಿ Secure with tape or bandage
- ) ಕಣ್ಣನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸದಿರಲು ಹೇಳಿ Ask casualty to limit eye

### movement

ತ್ವರಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಿರಿ
 Seek urgent medical aid

# ಶಾಖಾಘಾತ / Heat Stroke



## ಲಕ್ಷಣಗಳು - Signs and Symptoms

- ಬೆವರುವಿಕೆ Sweating
- ಚರ್ಮ ತಣ್ಣಗೆ ಹಾಗೂ ಬಿಳುಚುಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ Pale, cold, clammy skin
- ತಲೆನೋಪು Headache
- ಸ್ನಾಯು ಸೆಳೆತ Muscle cramps
- ಬಾಯರಿಕೆ Thirst
- ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪುವುದು Fainting
- ಮಕರಿಕೆ Nausea

### ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ / First aid

ಪ್ರಕ್ತಿಯನ್ನು ನೆರಳಿನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯರಿ Move casualty to shaded ventilated area

ಹಗುರವಾಗಿ ಮಲಗಿಸಿ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ತುಸು ಮೇಲಿರಿಸಿ

Lay flat with legs elevated

🕨 ಉಡುಪನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ ಅಥವಾ ತೆಗೆಯಿರಿ

Loosen and remove excess clothing

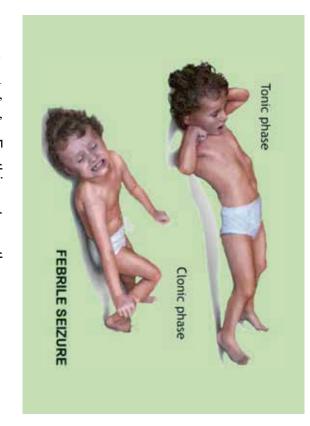
- ಗಾಳಿ ಐೕಸಿ Cool by fanning
- ತುಂತುರು ನೀರಿನಿಂದ ತಂಪಾಗಿಸಿ Sprinkle with water
- ಸ್ಪಂಜು ಸ್ನಾನವನ್ನು ತಂಪಾದ ನೀರಿನಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ Cold sponging
- ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ತಂಪಾದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸಿ Give cold water if conscious
- ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಿರಿ Seek medical help

# ಫೆಬೈಲ್ ಸೆಳೆತಗಳು / Febrile Convulsion

<u>සු</u> 6 ತಿಂಗಳಿಂದ – 6 ವರ್ಷದ ಒಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಉಷ್ಟಾಂಶ ತಕ್ಷಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ಆಣುತ್ತದೆ. -ઇ (બ ಕಾಣ್ಣೆಸುತ್ತದೆ.

### ಲಕ್ಷಣಗಳು / Symptoms

- ಜ್ಞರ Fever
- ಚರ್ಮ ಬಿಸಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ Skin hot and flushed
- ಕಣ್ಣುಗಳು ಮೇಲ್ಮುಖಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ Eyes rolls up
- ದೇಹ ಐಗಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ Body stiffening
- ಕತ್ತು ಮತ್ತು ಬೆನ್ನು ಬಾಗುತ್ತದೆ Back and neck ache
- ಮುಖ ಮತ್ತು ಕೈಕಾಲುಗಳು ಅಲುಗಾಡುತ್ತವೆ Jerking of face and limbs



- 🏻 ಬಾಯಿಂದ ನೊರೆ Frothing at mouth
- face and lips ಮುಖ ಮತ್ತು ತುಟಿ ನೀಲಿಯಾಗುವುದು - Blue discoloration of
- ಸಸ್ತಾಗುವುದು Lethargy follows

### ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ / First aid

- ಸುತ್ತಲಿರುವ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆರೆವುಗೊಳಿಸಿ Protect from harmful objects
- ಲ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಚೇತರಿಕಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ Pace in recovery position
- ಉಡುಪನ್ನು ತೆಗೆಯರಿ

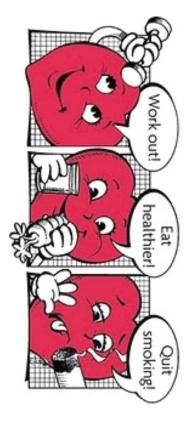
### Remove excess clothing

- ತಂಪು ಸ್ತಂಜನಿಂದ ಹಣೆಯನ್ನು ಒರೆಸಿ
- Apply cold compresses to forehead & body
- ತ್ತರಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಿರಿ Seek urgent medical aid

# ಹೃದಯಾಘಾತ / Heart attack

### What is heart attack?

- ಹೃದಯಕ್ಕೆ ರಕ್ತ ಸಂಚಲನೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುವುದು
   Blocked blood supply to heart
- ಹೃದಯದ ಸ್ನಾಯು ಹಾನಿಗೊಳ್ಳುವುದು Cardiac muscle damage
- ಹೃದಯಮಿಡಿತ ಹಾಗೂ ರಕ್ತ ಪಂಪ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ
- ದುಷ್ಟಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಿಡ್ನಿ, ಮೆದುಳು, ಹಾಗೂ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಮೇಲೆ Heart stops beating and pumping effectively
- Adversely effects the Brain, Leaver & Kidney.



## ಲಕ್ಷಣಗಳು / Signs and symptoms

- ಬದೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೋವು, **ಬ**ಗಿತ Central chest pain tightness, heaviness
- ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ Breathlessness
- ನೋವು-ದವಡೆ, ಕತ್ತು, ಭುಜ ಹಾಗೂ ಎಡಗ್ನೆಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ Pain radiates towards jaw, shoulder, neck, left arm

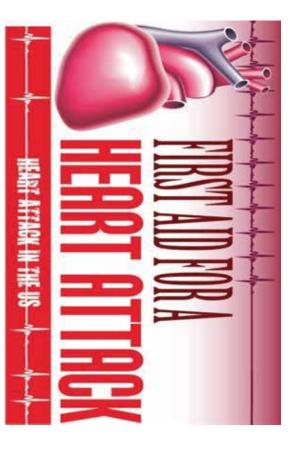
32

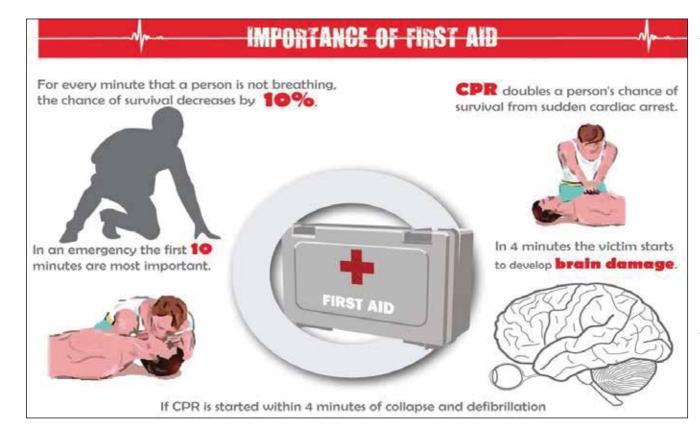
- ಹೊಟ್ಟಯ ಮೇಲ್ಬಾಗದಲ್ಲಿ ಸೋಪು
- Upper abdomen pain
- ತಲೆಸುತ್ತು, ವಾಕರಿಕೆ Dizziness, nausea
- ಬಳುಚು ಹಾಗೂ ಬೆವರುವಿಕೆ Pale and sweaty

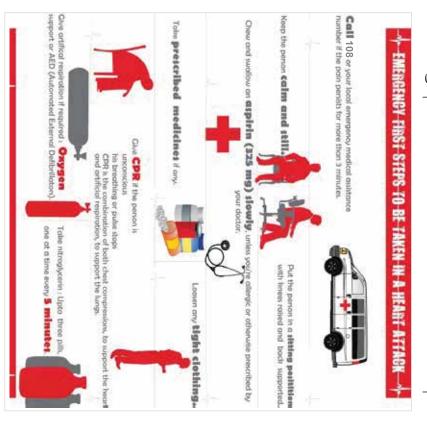
### ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ / first aid

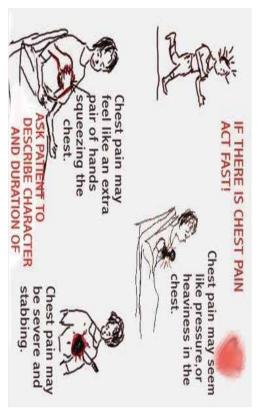
- ಆರಾಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ
- Place the patient in comfortable position
- 🕨 ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ
- Reassure and talk to casualty
- ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆ ಮಾಡಿ call for help
- ಅಸ್ತಿರಿನ್ ಕೊಟ್ಟು, ನಿಗಾವಹಿಸಿ give aspirin and monitor
- ಹೃದಯ ತೊಂದರೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ

Of the patient has past to of Heart disease assist the patient to take the prescribed medications ಔಷಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಭಾಡಿ









# ಮೂರ್ಛೆ ರೋಗ / ಅಪಸ್ಥಾರ

Seizure / Epilepsy ಇದೊಂದು ನರ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆ



Cushion head, remove glasses.



Loosen tight clothing.



3. Turn on side and keep airway clear.



. Note the time a seizure starts and the length of time it lasts.



5. Don't put anything in mouth.



Don't hold down.

7. As seizure ends...offer help.

# ಲಕ್ಷಣಗಳು / Signs and symptons

- ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು ಬರುಸು ಮತ್ತು ಓರಟಾಗುವುದು, momentary rigidity, jerking movements of the ಅಲುಗಾಡುವ ಚಲನೆ ಇರುವುದು - Collapse and body
- ಕಣ್ಣಗಳು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗುವುದು ಅಥವಾ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುವುದು
- Eyes roll upwards
- ,18 ,13, ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು Excessive salivation, tongue bitting ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸುವುದು, ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೊರೆ, ನಾಲಿಗೆ
- ಉಸಿರಾಟ ನಿಲ್ಲಬಹುದು; ಮುಖ ಮತ್ತು Breathing ceases, blue discolouration of face and lips ತುಟ ನೀಲಿ ಆಗಬಹುದು
- ಹಲ-ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಗೊಳ್ಳಬಹುದು
- Bowel & bladder control loss
- ದಣಿಪು, ಸುಸ್ತು ಹಾಗೂ Drowsiness and lethargy, consciousness loss ಟ್ರಜ್ಞ ತಪ್ಪಬಹುದು
- ಅಳುವ ಅಥವ ನರಳುವ ಶಬ್ದ Crying or moaning sound

## ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ತೆ / First aid

- or pillow dangerous objects around, protect head with cushion ಮ್ಮದುವಾದದ್ದನ್ನು ಸುತ್ತಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಪಾಯಕರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆರೆವು ಮಾಡಿ ತಲೆ ಮೃದುವಾದದ್ದನ್ನು ಇಡಿ - Protect from harm- remove લ ઉ પ્ર
- ಕೃತ್ವದ ಸಮಯ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ Note the time duration
- anything into casualty's mouth ರೋಗಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಲ್ಲಿನ ನಡುವೆ ಏನೂ ಇಡಬೇಡಿ - Do not put
- position as soon as possible ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಚೇತರಿಕಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ -Roll into recovery
- accordingly cessation, look for respiratory obstruction and treat ಗಮನಿಸಿ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ - In case of breathing ಒಂದು ವೇಳೆ ಉಸಿರಾಟ ನಿಂತಿದ್ದರೆ, ಶ್ವಾಸನಾಳವು ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೇ ಎಂದು
- ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, Reassure casualty & allow to sleep under supervision ಯಾರದ್ದಾದರು ಗಮನದ<u>್</u>ಲಿ
- ವೈದ್ವಕೀಯ ನೆರವು ಪಡೆಯಿರಿ Seek medical help

(H

## ಉಬ್ಬಸ/ದಮ್ಮ **Asthma**

ಕಾರಣಗಳು:- (Allergic Factors) ಇದು ಶ್ವಸಕೋಶದ ತೊಂದರ

- ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣ (Environmental Pollutation)
- ವ್ಯಾಯಾಮ (Exercise) ಧೂಳು ( Dust)
- ಹೂಗೆ (Smoke) ಸ್ಯೋಂಕು । ୭୯ ଅ ಮತ್ತು ಪ್ಲು[Flu]
- ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ (Depression & stress)

# ಲಕ್ಷಣಗಳು - Signs & symptoms

- ಬಣ ಕಮ್ಮು Dry cough ಉಸಿರಿನ ಎಳೆತ Wheeze
- ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ-Breathlessness
- ವೇಗದ ಉಸಿರಾಟ–Rapid breathing
- ದಣಿಪು Exhaustion
- ಬಳುಚು, ಮುಖ ಮತ್ತು ತುಟಿ ನೀಲಿಯಾಗುವುದು

Paleness and blue discolouation of face and lips

- ತೀಪ್ರ ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ In severe cases
- ಅರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆ Altered consciousness
- ಉಸಿರಾಟದ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ Respiratory arrest

## ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ತೆ / First aid

- ರೋಗಿಯನ್ನು ನೇರಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳರಿಸಿ
- Sit casualty comfotaly upright
- ಶಾಂತ ಹಾಗೂ ಸಮಾಧಾನಗೊಳ್ಳಿಸಿ Calm and reassure
- ಉಬ್ಬಸದ ಔಷಧಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಾಲ್ಕು ಪಘ್ಗಳನ್ನು Give asthama medication – 4 puffs every 4 min
- ಪ್ರದ್ಯಕೀಯ ನೆರಪು ಪಡೆಯಿರಿ – Seek medical help
- ಆಮ್ಲಜನಕ ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕೊಡಿ Give oxygen if available

Sit the person comfortably upright.

Don't leave the person alone

Use a spacer, if available

# Give 4 puffs of a blue/grey reliever

Use the person's own inhaler if possible Give 1 pull at a time with 4 breaths after each pull If nut, use first and kill inhades or borrow

If the person still cannot br Wait 4 minutes.

athe normally, give 4 more puffs.

If the person still cannot breathe norn (DIAL 000) CALL AN AMBULANCE IMMEDIATELY

Say that someone is having an asthma attack

Keep giving reliever.

Give 4 putts every 4 minutes until the ambulance arrives.

#### WITH SPACER



#### MOH

- ieve puffer cap and shake we

INHALER TO USE

- Press eace firmly on puller to live one pull arm spacer
- Take 4 breaths in and o of space

### WITHOUT SPACER



- . Breathe out away from puller and self-ligs around it
- Press once firmly un puller wi breathing in slowly and deeply

#### Bricaryl or Symbleort inhaler Give 2 separate doses of a

Exploration and animal youth as System (people over 12) or financial Charge party from the month page than

#### Wait 4 minutes.

If the person still cannot breat ally, give 1 more dose

formally CALL AN AMBULANCE IMMEDIATELY (DIAL 000) Say that one is having an asthma attack

#### for the ambulance: Keep giving relever while waiting

For Audient goed fidosym

## Astalin Or Budecort



#### Not Sure if it's Asthma?

CALL AMBULANCE IMMEDIATELY (DIAL 000)
If a sensor stay conscious and their main problem seems to be brieffing.
Indice the astima time all depts, Authmu release medicine is unlikely to
farm them even if they do not have authma.

## Severe Allergic Reactions

CALL AMBUJLANCE IMMEDIATELY (DIAL 000)

Fedow the person's Actor Plus for Anaphylixos if snalable. If the person
has become severe aftergine and severe to be having a severe allergic
reaction, use that activation autorigicate (in a EpiPus, Anaphyl) before giving asthma relie

#### KANVA SRI SAI HOSPITAL DENTAL & MAXILLOFACIAL CLINIC



#### **SCOPE OF SERVICES**

Cosmetics and implant dentistry.

Facio maxillary surgery.

Cleft lip and palate.

Minor oral surgeries.

Scaling/polishing/

Topical fluorides/sealants.

Orthodontics - braces/aligners.

Impactions/periodontical surgeries.

Root canal treatment.

Pediatrics dentistry.

Crowns/bridges/implants.

Healing hands - caring hearts

#### ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು / Stroke

#### ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು / Symptoms

- 1. ಗೊಂದಲ ಅಥವ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾದಂತ ಸ್ಥಿತಿ / Disoriented State
- 2. ತಲೆನೋವು / (Head Ache)
- 3. ಅಸಮಾನ ಗಾತ್ರದ ಕಣ್ಣಗುಡ್ಡೆಗಳು

Difficultly in vision

- 4. ಮಂದ ದೃಷ್ಟಿ
- 5. ಮುಖದ ಒಂದು ಕಡೆ ಇಳಿಬೀಳುವಿಕೆ / Mouth Deviation
- 6. ನುಂಗುವಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ತೊಡಕು / Difficultly to Swallow
- 7. ತೊದಲುತ್ತ ಮಾತನಾಡುವುದು / Difficulty to talk
- 8. ದೇಹದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೌರ್ಬಲ್ಯ/ One sided Body Weakness
- 9. ಸಮತೋಲನ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು / Loss of balance
- 11. ಪ್ರಜ್ಞ್ಜಾಹೀನತೆ / UnConsious

#### ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

- ಆರಾಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ /
  Make the Patient Comfortable
- ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿ / Reappearance
- ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನರಾಗಿದ್ದರೆ ಚೇತರಿಕೆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ / Recovery position
- ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿ / Keep the patient Warm
- ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕ ನೀಡಿ / Arrange for Oxygen

#### **Stroke** – there's treatment if you act FAST.



# ಮೂಗಿನ ರಕ್ಷಸ್ತಾವ / Nose Bleeding



# ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ / First Aid

- ಮೂಗಿನ ಮೂಳೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಮೃದುವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಹಿಸುಕಿ Apply pressure on the nostril)
- ರೋಗಿಯನ್ನು ಕುಳ್ಳರಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ Lean forward
- ರೋಗಿಗೆ ಮೂಗಿನಿಂದ ಉಸಿರಾಡಲು ಹೇಳಿ Breath slowly through the Nose
- ಹಣೆಗೆ ಮತ್ತು ತಲೆಗೆ ತಣ್ಣಗಿನ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒತ್ತಿಹಿಡಿಯಿಂ Tepid sponging over forehead
- ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ಹಾಗೂ ENT (ಕಿ.ಮೂ.ಗ) ಪರೀಕ್ಷೆ Check BP, BT & CT & see a ENT Doctor. ಮೂಗಿನ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಆಗಾಗ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ, ರಕ್ತದ ಪ್ರಾಡ್ಯಿ

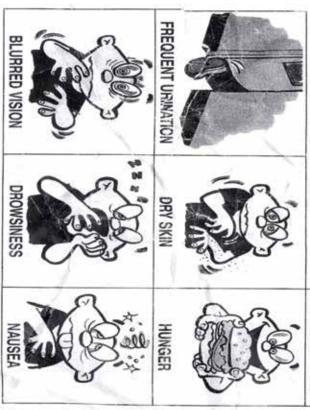
# Complications: hyperglycemia (High Blood Glucose)

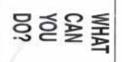
Causes: Too much food, too little insulin or diabetes medicine, illness or stress.

Onset: Gradual, may progress to diabetic coma.



## SYMPTOMS







TEST BLOOD GLUCOSE



If over 250 mg/dL for several tests CALL YOUR DOCTOR

# Complications: hypoglycemia (Low Blood Glucose

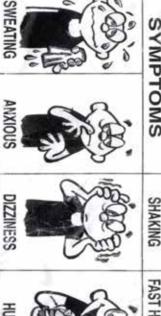
Causes: Too little food, too much insulin or diabetes medicine

or extra exercise.

Onset:

Sudden, may progress to insulin shock.

## SYMPTOMS









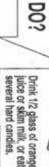








Within 30 minutes after symptoms go away, eat a light snack (a 1/2 peanut butter or meat sandwich and a 1/2 glass of milk)



9

WHAT CAN

VISION

HEADACHE

RRITABLE



freatment may vary with different medications







Wash your feet daily with lukewarm water and soap.



Dry your feet well, especially between the toes.



Keep the skin supple we a moisturizing lotton, but do not apply it between the



Check your feet for blaiers, cuts or sores. Tell your doctor if you find something wrong.



Use emery board to shape to charle over with ends of waar toes.



Soft socks or stockings, not too big or no small.



Keep your feet warm and dry. Preferably wear special pudded socies and always wear shoes that fit



Never walk barefoot indoors or outdoors.



Examine your shoes every day for cracks, pebble nails or anything that could hart your feet.

(H

# ಅಂಗವಿಚ್ಛೇದನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ PREVENTION OF AMPUTATION

ಅಂಗವಿಚ್ಛೇದನೆಯು ರೋಗ ಹಾಗೂ ಅಪಘಾತದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡಗಟ್ಟುವುದು ಹಾಗೂ ಅಪಘಾತಗಳ ಬಗೆಗಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯ.

### ರೋಗ–ರುಜನಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ. <u>ಅಂಗವಿಚ್ಛೇದನೆಯನ್ನು</u>

## Prevention of Disease **Amputation** Related

- ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉತ್ತೇಖ್ಸದ ಖಾಯಲೆಗಳ ರಕ್ತನಾಳಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೊಂದರೆ, ನ್ಯುರೋಪತಿ, ಕುಷ್ಟರೋಗ ಮುಂತಾದ ುಯಿಲೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಅಂಗವಿಚ್ಛೇದನ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಈ ಮೇಲೆ ಖಾಯಿಲೆಯುಳ್ಳವರು ಅಂಗವಿಚ್ಛೇದನ ತಮ್ಮ ವೈದ್ಯರ ಬಳ ನಿಯಮಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ
- ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯ ಇರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ લ લ
- 897 ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರದದ ಹಾಗೂ ಚರ್ಮವು . ಬೆರಳುಗಳ ನಡುವಿನ ಜಾಗಗಳನ್ನು . ನ ದಪ್ಪವಾಗಿ ಗಡುಸಾಗುವಿಕೆಗೆ ืย ยูย ^ ದಿನನಿತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಗಾಯ 1 ಸರಿಯಾದ ಚಿಕಿತ್ತ აკ ი ას ას
- ಒಳ್ಳೆಯ ಆದ್ಯತಿ. ವ ಜಿಲ್ಲೆ ನ್ನ ල සු ಕ್ಕ್ರಿ ೮೮೮ ಎಷ್ಟಯನ್ನು . ઇ આ છ ಪಾದಗಳಿಗೆ
- ನೋಡಬೇಕು ಉಗುರುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದಾಗ ಗಮನವಿಡಬೇಕು, ಚರ್ಮವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸದ ಹಾಗೆ
- ಸಿಮೆಂಟ್ ರಸ್ತೆ, ಮನೆಯ ಮಹಡಿಯ ನಡೆಯುವುದು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಂತೆ ಬಳಸಬೇಕು. ઘુયુલ ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಸಿಯಾದ ಟಾರು ಹೊರಗಡೆ ಓಡಾಡಲು ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ય હ ્રા ,હ્રુંદેહ



- ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲುಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಗಮನಹರಿಸಿ. ಧಂಭಟ ಪ್ರದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ (ಶ್ಯೂಚಪ್ಪಲಿ) દ્ય હ ಚೂಪಾದ ಚೂರುಗಳು, ઝ ુજ
- ರ ಕ್ಷ ನಾ ಳ ಗ ಳ ದುಷ್ಟರಣಾಮಗಳನ್ನು 81 81 81 ಧೂಮ ಪಾನ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಚ್ಛೇದನ್ನೆ, ಕಾಲಿನ ಗಾಂಯ ಸಣಸ್ಥಾಗ ಹೃದಯಾಘಾತ ಯಂತಾದಪ್ರಗಳ ತಂಬಾಕು, ಹೊಗೆಸೊಮ್ಮ, ಹಾಗೂ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತ ಪ್ರದಗ್ಯಗ ಬಳಕೆಯು ଅ ୯ ୯ ୯ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. සැක, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿಗರೇಟು ଞ୍ ୯ ଅ ୦ a O C a a 3 8 8 STOP

ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಚಟಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

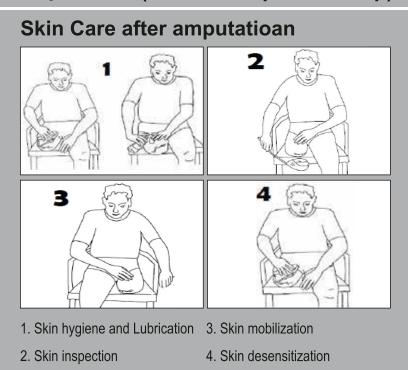
#### ಅಪಘತದಿಂದ Prevention Of Trauma Related Amputation ಉಂಟಾಗುವ ಅಂಗವಿಚ್ಛೇದನೆಯನ್ನು ತಡಗಟ್ಟುವ





- ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಸದಿರುವುದು
- ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು **ಆಳವಡಿಸುವುದು**
- ಸುಟ್ಟಗಾಯ, ನಾಯಿ ಅಥವಾ ಹುಳಕಡಿತವಿದ್ದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ಪಡೆಯುವುದು.
- ಸ್ಪಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಡ್ರೈವರ್ಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುಪುದು.

#### ವಿಚ್ಛೇದಿಸಿದ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು (Care for amputed stump)



ವಿಚ್ಛೇದಿಸಿದ ಅಂಗಾಂಶಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲ ಚರ್ಮ ಬಿರುಕು ಬಿಡುವುದು, ವಿಪರೀತ ನೋವು (pain full ganglion), ತಮ್ಮ ವಿಚ್ಛೇದಿಸಿದ ಅಂಗ ಇನ್ನೂ ಇರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು (phantom limb pain), ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಚರ್ಮದ ಇನ್ಪೆಕ್ಷನ್ಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ವಿಚ್ಛೇದಿಸಿದ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಚರಿಸುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯ.

- Cleaning and moisturising, ತೊಳೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾಯಿಶ್ವರೈಸರ್ ಹಚ್ಚಬೇಕು
- Skin inspection, ಚರ್ಮ ಬಿರುಕು ಬಿಡುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು.
- Skin Mobilisation, ಚರ್ಮವನ್ನು ಮಸಾಜ್ ಮಾಡಿ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- Skin desensitisation, ಚರ್ಮವನ್ನು ನಿಃಸೂಕ್ಷ್ಮೀಕರಿಸುವುದು.

#### ಕಣ್ಣ ಶ್ರೀ ಹಾಯ ಅಹ್ಡ

24/7 ತುರ್ತು/ಅಪಘಾತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ತೀವ್ರನಿಗಾ ಘಟಕ, ಎನ್ ಐಸಿಯು, ಕ್ಷ-ಕಿರಣ, ಸಿಟಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್, 2ಡಿ ಎಕೊ, ಟಿಎಮ್ಟ, 4ಡಿ ಯುಸಿಜಿ ಸ್ಪ್ಯಾನ್, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ, ಡಯಾಲಿಸಿಸ್, ಔಷಧಾಲಯ

#### 24/7 ಆಂಬ್ಯುಲಿನ್ ಸ್ ಸೇವೆ







ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಪ್ರೋಸ್ಕೋಪಿಕ್ ಶಸ್ತಚಿಕಿತ್ಸೆ



ಪ್ರಸೂತಿ ಮತ್ತು ಸ್ರೀ ರೋಗ









ಕೀಲು ಜೋಡಣಾ ಶಸ್ತಚಿಕಿತ್ಸೆ



ಶಸ್ತಚಿಕಿತ್ಸೆ



ೀತ್ರಶಸ್ತಚಿಕಿತ್ಸೆ





ಚರ್ಮರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ



ನರರೋಗ ಶಸ್ತಚಿಕಿತ್ಸೆ





ಮೂತ್ರರೋಗ ಚಿಕಿತೈ



ನಂ. 227, ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ನಗರ, ನಂದಿನಿ ಲೇಔಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 096. Website: www.kanvasrisaihospital.com

ದೂರವಾಣಿ: 080-23375143 |8095-333-933

## Healing Hands, Co HOSPITAL Aning Hearts TAL









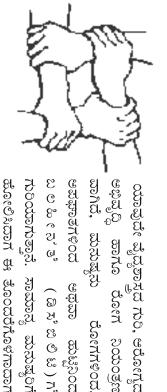








# **Community BasedRehabilitation** ಬಿಕರಿಚೇತನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನಃಶ್ವೇತನೀಕರಣ



ಆಭ<u>ವ</u> ಧ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ೮ ೦ ಹೀ ೧ ನ ತಿ ವಾಗಿದೆ, ಮನುಷ್ಯನು ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ ಯಾಪುದೇ ಪೈದೃಶಾಸ್ತ್ರದ ಗುರಿ, ಆರೋಗ್ಯದ 3750 3750 ಸಾಮಾಸ್ಯ ಮನುಷ್ಯಂಗ ලෙසු සු (ಡಸ್ಪಲಟ)ಗಿ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೋಗಗಳಿಂದ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ

8 8 8 8 8 ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳನ್ನು ತೊಂದರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು. ಬಲಹೀನತೆ(ಡಿಸೆಬಿಲಿಟಿ)ಯ ಕಾರಣದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬರದಿರುವುದು, ನಡೆಯಲು ತೊಂದರೆ, ಕಿವುಡುತನ, ಅಂಧತ್ವದಿಂದ ಓಡಾಡಲು ಬಲಹೀನತೆ(ಡಿಸೆಬಿಲಿಟಿ) ಎನ್ನಬಹುದು. ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡಿಕ್ಶಾಪ್ (Handicap) ಎನ್ನಬಹುದು. ಜ ಟ ಬ ಬ ಚಿ હ ઘ ય ઘ છ સ્ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಡುವಲ್ಲಿ <u> ಅಭುಭಬಸ</u> ઇ હ્યુ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಲಿಂಗಕ್ಷನುಗುಣವಾಗಿ ಉದಾ: ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳನ್ನು લ ઉ હ્ય gı धु ್ವಿ ಕ್ರಿ ನಿ લ (C ડેર્પ

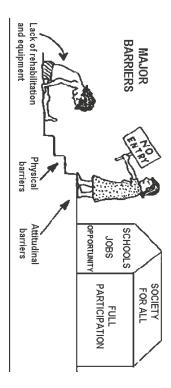
# ಮನಃಶ್ವೇತನೀಕರಣ (Rehabilitation)

ણ (બ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರನ್ನಾಗಿ, ಉತ್ಪನ್ನಮೂರ್ಣರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೇ ಮನಃಶ್ಚೇತನೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಸಿ ಆದಷ್ಟು ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಮರುತರಬೇತಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಮನಃಶ್ವೇತನೀಕರಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಸಾಧನಗ ಅಂಗವೈಕಲ್ಕತೆ(ಹ್ಯಾಂಡಿಕ್ಯಾಪ್)ಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳ ಮಿಶ್ರಣ ಮತ್ತು ದ್ದ ಚ ಸುಮಾಜಕ ಪ್ರಬ್ಯಾತ್ಯಡಬೀಕರಣದ ಉಳಿದಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೆಯಾಹೀನರಾಗಿರುವ ಪ್ರಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ELSO C

(H 23)

### What is Community based rehabilitation (CBR)? ಸಾಮಾಜಿಕ **ಮನಃತ್ತೀತನೀಕರಣ** ಎಂದರೇನು?

ಹೊಂದಿದ್ದು E L L L L 3075 ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಸವರಾಜದ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಸೋಜಿಗವೇನಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೂಲತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಆಕೃತಿಯಿಂದ ಇಂದಿಸ ಆವರ ಜುಧಿ ಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಜ್ ಪ್ರತಿ ಪ್ರತಿ a ದಿ ಆ <u>ಆ</u>ವಕಾಶ ಆಳೆಯುವುದು ಪುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಖಬಜ್ಞನ 30 30 30 ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು 2000 30. ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು ಬಲಹೀನರು ಏಎಧ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿ <u> ಬೆರೆಯುವಂತೆ</u> હ ઘ ય C E E E E E 790758BBB ಅಚ್ಚರಿಗಳನ್ನು ઇ સ સ ಶಾರೀರಿಕ ಆಭ್ರಖ д Б



න ක ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ನಿಯಂತ್ರಣ (disease prevention) ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನಃಶ್ಚೇತನೀಕರಣವು(CBR) ಬಲಹೀನರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ (complete ಶೀಘರ್ಗಾಗ ಪ್ರಕ್ತಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕೆಲಸ ನೀಡಿ ನಂತರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ <u> ಆ</u>ಮಗಳನ್ನು ા કહા . હ્ય ય (Early cure) ಬಗೆಗಿನ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ್ಷ ಪ್ರಕ್ಷ ಮ (Primodial measures) ಬಳಸುವುದು detection) ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿ ಮನ್ಯಾತ್ಮೇ ಅನೀಕರಣವು ಬ್ಲ್ಯೂಬ್ರಡಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ્ છ , ಮರುತರಬೇತಿ ಸಂಜೂರ್ಣ ಹಂತದಜ್ಞೇ ಬವುದಷ್ಟ ರ್ಣಿಸ

ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮನಃಶ್ಚೇತನೀಕರಣದ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳು ಹೀಗಿವೆ. ದಸಿದ್ಧಂತ (Philosophy). ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನಃಶ್ಚೇತನೀಕರಣವು 1960 ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಮಾಜದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿರುವ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ನೀಡಿ ಬಲಹೀನರ ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಿಗ ಹುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನಃಶ್ವೇತನೀಕರಣ ಬಂದಿತು. 2003 ರಲ್ಲಿ છ**ં** છક ಆರ<u>ೊ</u>ದ್ದ తందితు. 8 8 8 ಬ್ಯೂಬ್ಯತ್ತಗಳ દ્ધ હ હ સ ુસ, య ಈ ಸಾಮಾಜಕ દ્ધ હ ನಿವಾರಣ್. ಸಮಾಜ

- ಬಲಹೀನತ, ಅಂಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸದ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಗರಿಷ್ಠ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದು. ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಸ್ರಾಭ್ಯಾಜ್ಯ ಅಂಗವೈಕಲ್ತತೆಗೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಐಕೀಕರಣ (Community integration) ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಜದ r r r r r r **ೆ** ೧೦೩೦ ્ર છ
- (Out reach) ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನಃಶ್ಚೇತನೀಕರಣವನ್ನು Bಗರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ઉ -ઉ સ ಪ್ಲ ಪ್ಲ ಪ್ರ ಪ್ರ ಪ್ರ ಆಳವಡಿಸುವುದು ટ્ય સ
- ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿ (Equal opportunity and leadership) ಮಾಡಿ ಬಲಹೀನರ/ಅಂಗವೈಕಲ್ಲ ನಿಷ್ಟೆಪ್ಪದ ಬಳಬಣಿಗೆ ನ હ ઘ a



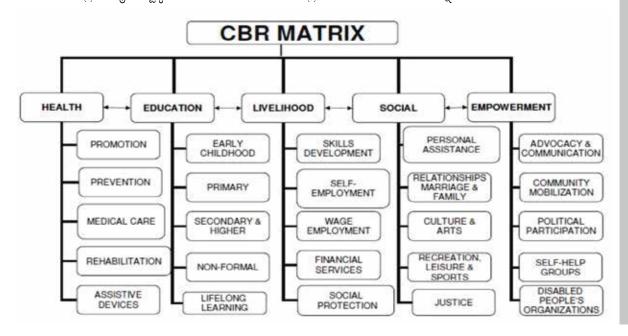
ಸಾಮಾಜಿಕ

ಮನ:**ತ್ತೇತ**ನೀಕರಣದ

ಮ್ಯಟ್ರಕ್ಸ್

(CBR

ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಕೂಲತೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನಃಶ್ಚೇತನೀಕರಣದ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಸ್' ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಂಗವಿಕಲ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗುರಿ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಬಲಹೀನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುರಿ ಈ 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನಃಶ್ಚೇತನೀಕರಣದ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಸ್' ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿರುವ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ರಕ್ಕೆ ಏರುವುದು ಹಾಗು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಫಲತೆಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು.



## Provisions from the State Government

ಉದ್ಯೋಗ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಮನರ್ವಸತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು 1988 ರಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡು ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆಂಗವಿಕಲ ಸುಂದರ ಸದೃಢ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಚಟವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು ಅಂಗವಿಕಲರೂ ಸಹ ಸಮಾಜದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ન્દ્ર (દ્ય **હા** 36 9 9 9 9 ಭಂಭ *ಕುಬರ್ವಸತಿ*ಗೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಬ್ಬಬಹೆಯಿಂದ ತೊಡಗಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ

# ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ, ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮೂರ್ಣ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ) ಅಧಿನಿಯಮ 1995:

ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ದೇಶದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದೇ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಮಾರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ ಭದ್ರತೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅಂಗವಿಕಲರು ತಮ್ಮ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶ. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ತರಬೇತಿ, ಕ್ಷುಬ್ಬಾಗ್ಗಳಿ ಸಾಮಾಜಕ

## 2. ಅಂಗವಿಕಲ ಯಾರು?

ಅದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವತ: ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ದೇಹದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಗಗಳು ಊನವಾಗಿದ್ದು,

# ಅಂಗವಿಕಲತೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದೆ:

- C **ದೈಹಿಕ ಅಂಗವಿಕಲರು:** ಮೂಳೆಗಳು, ಕೀಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳ ಉಂಟಾಗಿರುವವರು. (ಸರ್ಕರ ಒದಗಿಸುವ ಉಚಿತ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯುವಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ನರದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಚಲನೆಗೆ ತೊಂದರೆ 40ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.) ದೋಷದಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳ ಚಲನೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವವರು, ಮೆದುಳಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಶೇಕಡಾ
- Ģ **ದೃಷ್ಟಿದೋಷವುಳ್ಳವರು:** ಮೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವವರು ಅಥವಾ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗಲೂ ದೃಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿ 6/60 ಅಥವಾ 20/200 ಸ್ಕೆಲೇನ್ ಮೀರಿದ ದೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿ ಅಥವಾ 20 ಕೋನದಷ್ಟೇ ಕಾಣುತ್ತಿರುವವರು.

ા કુદ્રુષ્ટ . **ತ್ರವಣದೋಷವುಳ್ಳವರು:** ಪರಸ್ಪರ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 70 ಡೆಸಿಬಲ್ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತ್ರವಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ

es Est Est Est. ಕುಂಠಿತವಾಗಿರುವ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಮಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಪ್ಯಾಂದ್ಯರು: ೮೮೮೭೫ ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟಿಂತ ಆಪೂರ್ಣ ಹಡಿಮ 6 6 8 ಭರ್ಷ

ಉ. ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯುಳ್ಳವರು.

ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳವರು. ್ಲೂ ಬಹುಬಧ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳವರು: ಕ್ಕಾರಿ ಕ್ರಾಂಥಿ ಕ್ರಾಂಥಿ 81. 22. ಜಗೆಯ

ಋ. ಕುಷ್ಣರೋಗ ನಿವಾರಿತ ಸಂಪ್ರದನ್ನು ಶಕ್ತಿರಜಿತರು. ಅಂಗವಿಕಲರು: ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಊನತೆಯುಳ್ಳವರು**,** 

ಆದಾಯಮಿತಿ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದೆ: ಆಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪೋಷಕರ

ನಗರ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ.24,000

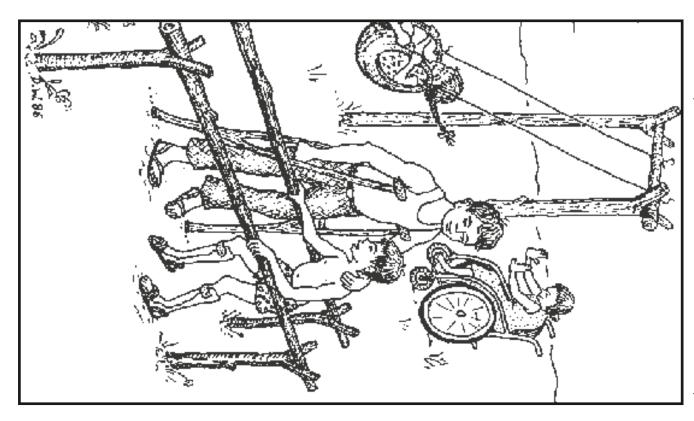
ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ.11,500

ಪಡೆಯಲು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯಮಿತಿಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ರೂ.1000ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ <sup>ા</sup>કા કો ್ಟ ಪ್ರ ಪ್ರಕೃತ್ತಿ ಪ್ರಂಹ್ರಾದ ව -ව ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ઇ હો સ

#### ಲ. ಅಕ್ಷ ಕ್ಷು ಕ್ಷು

ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು, ಮೈಸೂರು, ಕಲಬುರಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಿವುಡು ಶ್ರವಣದೋಷವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಗಾಗಿ ಪಸತಿಯುತ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇ**ಷ** ಶಾಲೆಗಳನ್ನು છ લ સ ಉಚಿತ ું. હલ હ ತಾಡೆಗಳು: ഡങ്, ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಸದರಿ ತಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಂಗ ಬಿ ಈ ಆ ರ હ્ય આ આ 875 875 ಕ್ಷ್ಯಾಣ ಪ್ರಾಣ

ನಡೆಸುವ ವಿಶೇಷ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗವಿಕಲ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಧ ಮಕ್ಕಳು ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ, ಊಟ, ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಲಬುರಗಿ, ಮೈಸೂರು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು **ಆ.ಅಂಧ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳು:** ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು



- ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಜ್ಞಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.60ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಂಕ ಪಡೆದ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಯೋಜನೆ: ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಂದ ವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಓದುತ್ತಿರುವ ಅರ್ಹ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಅಂಗವಿಕಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2. ಅಂಗವಿಕಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಷ್ಯವೇತನ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಬಹುಮಾನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ
- ಮೂಲಕ ಉಚಿತ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಧರ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರೈೀಲ್ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ 3. ಬ್ರೈಲ್ ಮುದ್ರಣಾಲಯ: ಅಂಧ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬ್ರೈಲ್ ಮಸಕಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ,
- ಮುದ್ರಿಸಿ ಟೇಪ್ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುಪುದು. ಓದುತ್ತಿರುವ ಅಂಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಪಠ್ಯಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಟೇಪ್ ರೆಕಾರ್ಡರ್ ಸಹಿತ ಅವರ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ 4. ಅಂಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಬ್ದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ: ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಹಾಗೂ ಬಿ.ಎ ಸುರುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಗಳಲ್ಲಿ

# 5. ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ:

- С О Д હ સ સ ત ಸಲುವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ್ದಿದ್ದ ರಜ್ಞದ ರಣ್ಣ ಕ್ಕ ರ ರ ರ ರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಅಂಧ ಮಕ್ಕಳ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಇದನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಡುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಡಿಪ್ಪಮಾ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಬೀಡುಟ ಹಂತದ
- ಡಿಪ್ಲೋಮ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೋಮ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. <u>ಆ</u>೦(ಬ್ರರ್ ಆ. ಶ್ರವಣದೋಷವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಜಂಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶ್ರವಣದೋಷವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ સ ૦ ઝુ છ ಶಿಕ್ಷಕ್ಷ ೧೮

# ಬಿ. ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ

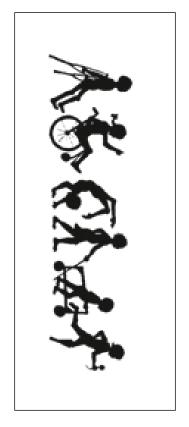
- ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ 5 ಪ್ರತಿಶತ ಮೀಸಲಾತಿ: ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು
   ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ 5 ಪ್ರತಿಶತ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು, ಎ ಮತ್ತು ಬ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲೆ ಅಂಗವಿಕೆಲರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು, ಎ ಮತ್ತು ಹುದ್ದಸ್ಥಾತ್ರ 3 ု ရ ရ ရ
- ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಮರುಷರ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ವಸತಿ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ 50 ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲೆ ಅರ್ಜಿದಾರರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ.24,000 ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಮರುಷರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಸತಿ ಪಂಗಳೂರಿನ<u>ಲ್</u>ಲಿ 2. ಅಂಗವಿಕಲ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲ ನೌಕರರ ನ್ಯಕ್ಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತುದಾರರಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪಸತಿ ನಿಲಯವನ್ನು ತರಬೇತುದಾರರಿಗೆ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇತ ઇ સ હ ಪಡೆಯಲ

- ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಂಡು ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆಧಾರ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. 3. 'ಆಧಾದ' ರೂ.15,000 ಉಚಿತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಗಡಿ ಹಾಗೂ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. , 윤건 () ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯಧನ ಯೋಜನೆ: ಅಂಗವಿಕಲರು gı ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ರೂ.20**,**000 (EL & ಫಲಾನುಬಭಿಗಳಿಗೆ ಬರ್ವಹಣಾ
- ಬೂತುಗಳನ್ನು ಮೆಟಾಘೋನ್ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ದೂರವಾಣಿ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಬೂತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯ್ಯೇಜನ:
- ಮಾದುಕಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಗವಿಕಲರ ಹಣಕಾಸು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಯೋಜನಾ ್ಗಳುವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ. ಅಂಗವಿಕಲರು ಪಡೆಯಲು, ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವರು ತಯಾರಿಸಿದ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅಂಗವಿಕಲರು ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ ಯ್ಲಿಸ್ಟಿಯ ವರದಿ ಆಧರಿಸಿ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂಗವಿಕಲ<mark>ದ</mark> ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಅಭವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ: ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ સ જુ સુ g Sign ยะรู้นะน (gat)

# ಶಿ. ಹುನರ್ವಚತಿ ಯೋಜನೆಗಳು

- ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಂಗಾಂಗಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯಾವಾಗಿರುವ ತ್ರಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳು, ಶ್ರವಣ ಸಾಧನಗಳು, ಕೃತಕ 1. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ યુ દ્વા ્ટા ૄ ૡ ಬಳಿ ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಸಲಕರಣಗಳ ಗಡಿಯಾದಗಳು, ક્ષ વ સ ಉಚಿತವಾಗಿ ಆಂಗವಿಕಲರ ದೃಷ್ಟಿದೋಷವುಳ್ಳವರು ವಿತರಿಸುಪುದು ್ಷ ಬಂದಿ ಬ
- ಗಳವರೆಗೆ ಧನಸಹಾಯೆ ನೀಡುವ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಸಂಜಯಗಾಂಧಿ ನಿವಾರಿಸಲು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಹ 2. ಅಂಗವಿಕಲತೆಯನ್ನು ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೂಲಕ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ 2. ಅಂಗವಿಕಲತೆಯನ್ನು ಆಸ್ತತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆಂಗವಿಕಲ ಚಿಕಿತ್ರೆಗಾಗಿ ಗಂಷ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯನ್ನು සු වසු අ ನಿವಾರಣೆಗೊಳಿಸಲು ಯ್ಯೋಜನ: ರೂ.35**,**000 8728

હ્ય ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವಿನಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮೀತಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆ, ಮಾಶಾಸನ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಲಕರೆಣೆಗಳನ್ನು/ ಕೃತಕ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗಾಗಿ ಮನರ್ವಸತಿ ತುಮಕೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಮಂಡ್ಯ, ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 3. ಜಿಲ್ಲಾ ಅಂಗವಿಕಲರ ಮನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜನೆ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುಪುದು. ટ ઇ ઉ ა ც ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಗುರುತಿನ ರೀತಿಯಾದ ಅಂಗವಿಕಲರನ್ನು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ૂ ચહુ છાલું મુંબ્યુ પુંચાય છાલું મુંબ્યુ પુંચાય છાલું મુંબ્યુ ಕ್ಷಿ ಕ್ಷಂದ್ರಗಳ



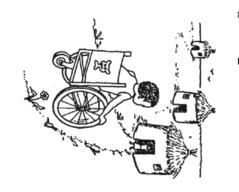
# ಡಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಯೋಜನೆಗಳು

- ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ರೂ.1000 ಬಾಹಯಾಸ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ರವರು ಇದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೋಷಣಾ ರೂ.400 ರಂತೆ ಹಾಗೂ ಶೇ.75 ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಇರುವ સ ુબ ્ર ? ದೂ.6000ಕ್ಕಿಂತಲೂ 40ರಷ್ಟು ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಪೋಷಣಾಭತ್ಯೆಯನ್ನು -# ಡಿಪ್ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಭರ್ಷ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದಾಯಬರುವ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಆಯ್ಟ
- ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಗುರುತಿನ ಚೇಟಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕದದಿಂದ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ 27, 21, 21, ಭರ್ಷ ઉ સ ಚ್ರೀಟ યુદ્ધ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಯ್ಟ್ರೀಜನ್: ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಂಗವಿಕೆಲರು
- ವಸತಿ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಕೀರ್ಣವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಕೀರ್ಣ: ವೃದ್ಧ ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಊಟ,

- 87.75 67.75 ತಂದೆ/ತಾಯಿ/ಮೋಷಕರಿಗೆ ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ತಂದೆ/ತಾಯಿ/ಮೋಷಕರ ನಿಧನದ ನಂತರ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೋಷಣೆಗಾಗಿ ಜೀವ ವಿಮಾ ನಿಗಮದಿಂದ ರೂ.20,000 ವಿಮೆ ಮೊತ್ತ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಯೋಜನ: ಭಾರತೀಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ ಆದ<sub>ಕ್ಕೆ</sub>ಂತ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಮಾ ಕಂತನ್ನು ಪಾವತಿ ಪ್ರಕಿಗಳ ಅಂದೆ / a ಡಿಪ್ರ ા દા මුදා ಆದಾಯವುಳ <u>೪</u> / ಮೋಷಕರಿಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಗಮ ಈ ಮಾಡಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ.12,000 ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ ಆಂಗವಿಕಲ ಆಲ್ಲೌಣ ઇ 4લ ઉ ಬಟ್ಟ
- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಚರಿಸಲಾಗುವುದು.ಇದೊಂದು ಡಿಸೆಂಬರ್ **ಅಂಗ**ಬಿಕಲದ ತಿಂಗಳ ಮೂರಸೆಯ ದಿನಾಚರಣೆ: ತಾರೀಖು ಸಾರ್ವಜನಿಕ છ છ<sub>ા</sub> ಆಂಗಬಿಕೆಲರ ದ ಬಿಜ ರ ල ව မ ရ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ 250 B 250 E
- ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಂಗವಿಕಲರ ಸ್ತ್ರಿಸ್ಟ್ರಿಸಿದ 5 ರ್ಣ್ವಚ್ಚ ಪ್ರಶಸ್ತಿ: ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು છ Si G ಸರ್ಕರವು <u>ಆ</u>ಪರಸ್ಸು 8 ಪ್ರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರ ಗೌರಬಸಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಗುರುತಿಸಿ ವಿಶ್ವ g n 3G (G (G (G (G ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಆತ್ಯತ್ರಮ
- . ಅಂಗವಿಕಲ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ટ્રા ટા ઇ જુ સ S ુ જુ
- ನೀಡಲಾಗುಪುದು. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಸರ್ಕರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು 8775 872 7. **ಸಲಹಾ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ:** ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕರದ ુઘ અ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಕ್ಕ ಹೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ છ હ્યુ સ ಆಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಸರ್ಕರದ ಶಾಲೆಗಳು



ಆಂಗವಿಕಲ ಕಲ್ಪಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದರಂತ 8. ಅಂಗವಿಕಲ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳು: ಆಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ઇ આ હ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ઇ અ હ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಸತಿ ા હ ಊಟೋಪಚಾರ ಬಂಯದ್ದು ್ಷ ಪ್ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು 33 DE 50



තී ್ಕ ಕ್ರಾಂಡ್ಕ್ಕ್ಕ್ಕ್ ಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರಿಗೆ ಮತ್ತು 6 ತಿಂಗಳ ತರಬೇತಿ (ಕಾಲ್ಸೆಂಟರ್, ಅಂಗವಿಕಲಿರಿಗೆ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು 875 ಪಿ. ಸಿ. ಹಾರ್ಡ್ವೇರ್) 6 ತಿಂಗಳು (ಡಾಟಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ డె.టె.పి. డె.సి.ఎ.సి 3 తింగాళ<del>ు</del>) ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ತಿಂಗಳ ಪೃತಿ ન છ સુ ઘ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎರ್.ಸಿ ತರಬ್ಬಿತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ | ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಉಡ್<u>ಯ</u>ೋಗಾಪ ಆಧಾರಿತ 3 **∴** 2 0

10. ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ા સ ಪಂಗಳೂರು, ಕೇಂದ್ರಗಳು: ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಆಶ್ರಯ ಕಲ್ಪಸಲು Same Z ઘુગ્રય

ಬ್ಬಿಟ್ಟ ಇಲವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ವಿವಿಧ ಮುಖಾಂತರ ತಲ್ಪುಸ್ಸಾನ್ಸ್ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಮನರ್ವಸ<u>ಿ</u> ಮನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಀಀೕಜನಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ≠೧೨೨೨೨ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 11. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನರ್ವಸತಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 5828 ಸಮರ್ಥ မ ၁၉ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು (E) (B) (B) ಯ್ಯೇಜನ: gı 375 375 ಇಲಾಖೆಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 29 gı ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪಂಚಾಯತಿ 33 DE 20 ಯೋಜನೆಯಡಿಯಅಂಗವಿಕಲರು ಗೌರಪಧನದ ಆಧಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು 176 ್ಟ್ ಪ್ರ ಕ್ಟ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲ ಆಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಆಂಗವಿಕಲರ ್ಷ ಇ ಪ್ರಜ್ಞ ಗ್ರಾಮೀಣ દ્યું હ

- ಧನಸಹಾಯ ನೀಡಲು "ಸಾಧನೆ" ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಅಂಗವಿಕಲ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ "ಪ್ರತಿಭ" ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ಯೋಜನೆ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯುಳ್ಳ ្ត ក្នុង ភូ (ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆ) : ಅಂಗವಿಕಲರು ಸ್ರಾಂಸ್ತ್ರ ಆ ಆ ಚಟುವಟಿಕೆ 87 67 68 ಕ್ಷೀಡ್ರಗಳ ನೀಡುವ
- ಬಗೆಯ ನೆರವು, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಅನುದಾನ ಸೌಲಭ್ಯ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಜೀವನಕ್ಕೆ ನೆಮ್ಮದಿ ತರಲು ಶಿಕ್ಷಣ, ತರಬೇತಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಬದುಕುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆ. ಅಂಗವಿಕಲರ 13. ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೆರವು: ಅಂಗವಿಕಲರು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಸಮಾಸರಾಗಿ
- ્ઘ દ ૦૦ , ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಚ/ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲದ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರು ವೃದ್ಧರಿಗೆ, ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ 14. ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ: ಉಚಿತ ್ಟ್ ઇ સ હ ણ <sub>દ</sub>ુ ್ಷ ಪ್ರಕ್ಷ್ ಭ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು

# For more information contact:

જ્યાલુક

ಅಂಗವಿಕರ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಊರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 08022860907, 22866046 ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರಸ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು 560 001 ಹೋಡಿಯಂ ಬ್ಲಾಕ್, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯು ಗೋಪುರ,

ಫ್ರಾಕ್ಸ್ : 080-22868347

Webside: www.welfareofdisabled.kar.nic.in Email : dir-dwdsc-ka@nic.in

# KANVA SRI SAI HOSPITAL MEDICINE CLI

# SCOPE OF SERVICES

-GENERAL MEDICINE. -PULMONOLOGY. -CARDIOLOGY(NON-INTERVENTIONAL).

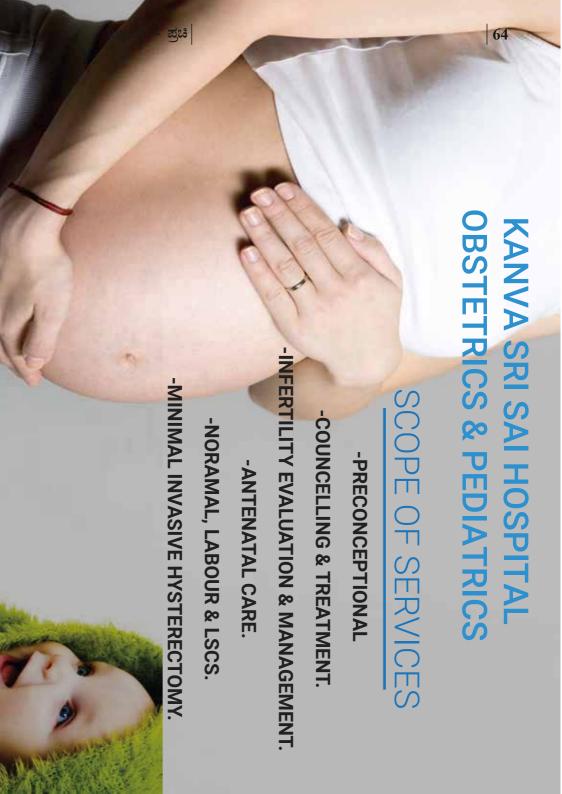
-MEDICAL GASTROENTEROLOGY.

-DIABETIOLOGY.

-NEUROLOGY.

-NEPHRO-UROLOGY. -PSYCHIATRY. -GERIATRIC MEDICINE.





# KANVA SRI SAI HOSPITAL NEURO CLINIC



# SCOPE OF SERVICES

- EMERGENCY TRAUMATIC.
- **HEAD INJURY MANAGEMENT.**
- BRAIN TUMOR SURGERY.
- VASCULAR MALFORMATION & EPILEPSY SURGERY.
- STROKE MANAGEMENT.
- ENDOSCOPIC BRAIN & SPINE SURGERY.
- · MINIMALLY INVASIVE SPINE SURGERY.
- TRAUMATICE SPINE INJURY MANAGEMENT.

# KANVA SRI SAI HOSPITAL ORTHOPEDICS CLINIC

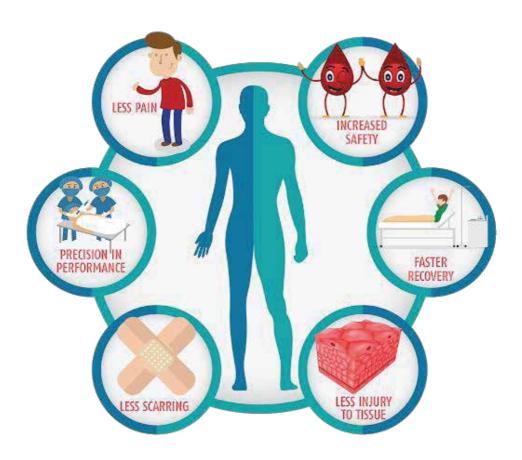


SCOPE OF SERVICES

-JOINT REPLACEMENT SURGERIES.
-COMPLEX POLYTRAUMA SURGERIES.

-SPORTS INJURY MANAGEMENT
-ADVANCED SPINE SURGERIES

-PLASTIC COSMETICS & FACIMAXILLARY SURGERIES.



#### KANVA SRI SAI HOSPITAL GENERAL AND MINIMALLY INVASIVE SURGERY CLINIC

THE GENERAL AND MINIMALLY INVASIVE SURGERY AT KANVA SRI SAI HOSPITAL FOCUSES ON THE PROCEDURES RELATED TO THE ENDOCRINE SYSTEM, GASTROINTESTINAL TRACT, LIVER, COLON, AND OTHER MAJOR PARTS OF THE HUMAN BODY.

SOME OF THE PROCEDURES ALSO INCLUDE AN APPENDIX, GALLBLADDER REMOVAL, COLONOSCOPIES, THYROIDECTOMIES, HERNIA AND BARIATRIC SURGERIES.

OUR GENERAL SURGERY CLINIC TREATS PATIENTS SUFFERING FROM DISEASES INVOLVING SKIN, SOFT-TISSUE, HERNIA, BOWEL PROBLEMS AND TRAUMA.

OUR HOSPITAL ALSO SPECIALIZES IN LAPAROSCOPIC SURGERY (ALSO KNOWN AS KEY-HOLE SURGERY OR MINIMALLY INVASIVE SURGERY















#### KANVA SRI SAI HOSPITAL Plastic and cosmetic surgery clinic

"Where safety and skill unite to Restore, refine and rejuvenate"

Plastic and cosmetic surgical care in Kanva sri sai hospital, we rely wholly on quality and service to the needy. Our hospital is well equipped with top of the line surgical facility to deal with challenging cases. The Kanva sri sai hospital plastic surgical unit endorses minimally invasive, diagnostic and therapeutic plastic surgical procedures that ensure easy and effective recovery in comparison to traditional procedures. That's not all; Kanva's highly competent surgeons, nurses and paramedics are committed to ensure safe surgery and speedy recovery.

#### **SCOPE OF SERVICES**

#### **Cosmetic surgery:**

Rhinoplasty
Liposuction
Abdominoplasty
Facial rejuvenation,
Breast augmentation/
reduction
Fat grafting
Blepharoplasty
Hair Transplant
Scar revisions, Tattoo
removal

#### Congenital deformities:

Corrective surgery for Cleft Lip and Palate Facial deformity Hand deformity Ear deformity Vascular malformations malformation

#### **Burns:**

Acute Burn care
Post burn deformities and
contracture corrections

#### Diabetic foot surgeries:

Internal offloading surgeries.
Wound surgeries and
Amputations
Varicose veins surgeries

#### Cranio-maxillo-facial

#### surgery:

Facial soft tissue injuries
Facial fractures
Post traumatic defects reconstructions
Post malignancy defects reconstructions

#### Hand surgery:

Soft tissue injuries
Hand fractures, Tendon injuries
Post traumatic hand reconstruction

#### Peripheral nerve surgery:

Brachial plexus surgery - adult and obstetric brachial plexus palsy Nerve repair after injury Nerve grafting Facial nerve palsy

#### Trauma and Reconstructive Microsurgery:

Soft tissue trauma management Reconstruction of soft tissue defects Skin grafts,flaps Microvascular surgeries.- Re implantations and free flaps Lymphedema Debulking surgeries Vascularised lymph node transfer